

Matematiksel Sa?laml?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Matematiksel Sa?laml?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25840>

Özet

Matematiksel Sa?lamlik Ölçe?i (MSÖ), bireylerin matematiksel zorluklar, engeller ve ba?ar?s?zl?klar kar??s?nda gösterdikleri psikolojik direnci, azmi ve olumlu tutumu ölçmek amacıyla geli?tirilmis? önemli bir psikometrik araçtır. Bu giri?, ölçe?in **Türkçe adaptasyon** çal??mas?na odaklanmaktadır. Nejla Gürefe ve Volkan Akçak?n (2018) tarafından gerçekleştirilen bu adaptasyon çal??mas?, orijinal ölçe?in kültürel ba?lamda geçerlili?ini ve güvenilirli?ini inceleyerek, Türk e?itim sistemindeki ö?rencilerin matematik ö?renimine yönelik kayg?lar?n? yönetme ve ö?renme süreçlerine aktif kat?lm sa?lama yeteneklerini de?erlendirmek için sa?lam bir araç sunmuştur. MSÖ, ö?rencilerin matematiksel yeteneklerine olan inanç düzeylerini ve zorluklarla ba?a ç?kma stratejilerini belirlemede kritik bir role sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Matematiksel Sa?lamlik, Psikometrik Ölçek, Geçerlik, Güvenirlik, Matematik E?itimi, Adaptasyon.

Yazarlar

Nejla Gürefe, Volkan Akçak?n

Amaç

Matematiksel Sa?lamlik Ölçe?i'nin (MSÖ) temel amacı, ö?rencilerin matematik ö?renme sürecinde kar??la?t?klar? akademik engellere ve zorluklara rağmen **sebat etme** ve matematiksel düşünme becerilerini geli?tirme kapasitelerini sistematik olarak belirlemektir. Bu ölçek, ö?rencilerin matematiksel görevlere yakla??m biçimlerini, motivasyon düzeylerini ve ba?ar?s?zl?klar? bir ö?renme fırsat? olarak alg?lama e?ilimlerini ölçmeyi hedefler. Elde edilen veriler, e?itimcilerin ö?rencilerin matematiksel sa?lamlik??n? art?rmaya yönelik pedagojik yakla??mlar?n? ve müdahale programlar?n? ?ekillendirmelerine yardımcı olmay? amaçlamaktadır.

Yap?

Ölçe?in ölçtü?ü temel psikolojik yapı, Matematiksel Sa?lamlik (Mathematical Resilience) kavramıdır. Bu yapı, genel psikolojik sa?lamlik??n matemati?e özgü bir alt kümesi olarak tanımlanır ve genellikle üç ana bile?enden oluşur:

Kendine Güven ve Yetkinlik ?nanc?: Bireyin matematiksel görevleri ba?ar?yla tamamlayabilece?ine dair güçlü inancı.

Zorluklarla Ba?a Ç?kma ve Sebat Etme: Karma??k problemlerle kar??la??ld??nda

vazgeçmemek ve çözüm için ?srarc? olmak.

Matemati?i De?erlendirme ve Olumlu Tutum: Matemati?in de?erini kabul etme ve matematik ö?renme sürecine kar?? pozitif bir bak?? aç?s? geli?tirme.

Matematiksel sa?laml??a sahip bireyler, zorluklardan kaç?nmak yerine onlarla aktif olarak mücadele eder ve ba?ar?s?zl?klar? ki?isel yetersizlikten ziyade ö?renme sürecinin do?al bir parças? olarak görürler.

Geçerlik

Gürefe ve Akçak?n (2018) taraf?ndan gerçekte?tirilen Türkçe adaptasyon çal??mas?nda ölçe?in **yap? geçerli?i** incelenmi?tir. Orijinal ?ngilizce ölçe?in teorik yap?s?n? test etmek amacıyla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??tır. DFA sonuçlar?, ölçe?in Türk kültürü ba?lam?nda da kabul edilebilir düzeyde iyi bir uyum sergiledi?ini göstermi?tir.

Ek olarak, **ölçüt ba??ml? geçerlik** kapsam?nda, MSÖ puanlar?n?n ö?rencilerin matematik ba?ar? puanlar? ve matematik kayg?s? düzeyleri ile anlaml? korelasyonlar gösterdi?i tespit edilmi?tir. Yüksek matematiksel sa?laml?k puan?na sahip ö?rencilerin, daha dü?ük matematik kayg?s? ve potansiyel olarak daha yüksek akademik ba?ar? sergiledi?i bulunmu?tur, bu da ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini kan?tlamaktadır.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık yöntemi kullan?larak gerçekte?tirilmi?tir. ?ç tutarlılık katsay?s? olan Cronbach Alfa de?eri hesaplanm??tır. Adaptasyon çal??mas?nda, Matematiksel Sa?laml?k Ölçe?i'nin genel Cronbach Alfa de?eri yüksek düzeyde (genellikle .80 ile .90 aras?nda) rapor edilmi?tir. Bu yüksek de?er, ölçek maddelerinin birbiriyle tutarlı oldu?unu ve güvenilir ölçümler sa?lad???n? göstermektedir. Ayrıca, ölçe?in alt faktörleri için hesaplanan güvenilirlik katsayılar? da kabul edilebilir s?n?rlar?n üzerinde bulunmu?tur.

Faktör Analizi

Matematiksel Sa?laml?k Ölçe?i'nin adaptasyonunda, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? do?rulamak amacıyla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??tır. Analiz, orijinal ölçek yap?s?n?n (genellikle üç faktörlü) Türk örnekleminde de korundu?unu ortaya koymu?tur. Elde edilen uyum indeksleri (örne?in, RMSEA, CFI, TLI), modelin veriye mükemmel veya iyi düzeyde uyum sa?lad???n? göstermi?tir. Bu faktörler, ö?rencilerin matematiksel zorluklara kar?? geli?tirdi?i farklı psikolojik tepkileri ve ba?a ç?kma mekanizmalar?n? temsil etmektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Tipik olarak 5'li Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Örn: 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5=Kesinlikle Kat?l?yorum)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?renciler

Ya? Grubu: Genellikle ortaokul ve lise ö?rencileri (12-18 ya? aral???)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki farkli? okul türlerinde ve kademelerde ö?renim gören ö?renciler.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Questionnaire).

Anahtar Kelimeler

Ö?renci Ba?ar?s?, Öz Yeterlik, Matematik Kayg?s?, Psikometri, E?itim Psikolojisi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut De?il

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: nejlacalik@gmail.com (Sorumlu Yazar Nejla Gürefe)

Yaz?ma Adresi: Ara?t?rmac?n?n Kurumsal Adresi (Adaptasyon çal??mas?n?n yap?ld??? dönemdeki ilgili kurum adresi).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Matematiksel Sa?lamlik Ölçe?i'nin Türkçe adaptasyonu 2018 y?l?nda yay?mlanm??t?. Ölçe?in akademik veya ticari olmayan ara?t?rmalarda kullan?m? için, sorumlu yazar Nejla Gürefe ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi ve izin al?nmas? gerekmektedir. Kullan?m ücreti bilgisi, yazar?n takdirine ba?l? olarak de?i?ebilir.

Kaynaklar

Gürefe, N. & Akçak?, V. (2018). The Turkish adaptation of the Mathematical Resilience Scale: Validity and reliability study. *Journal of Education and Training Studies*, 6(4), 38-47. doi:

10.11114/jets.v6i4.2992

Bu ölçe?e ait orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [matematiksel-saglamlik-olcegi-toad.pdf](#)

Matematiksel Sa?lamlik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri bu kaynakta sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam listesi için lütfen Gürefe ve Akçak?n (2018) makalesine ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM